

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 302. — ŠTEV. 302

NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 27, 1922. — SREDA, 27. DECEMBRA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

DRŽAVNI PRAVDNIK MISLI ODPSTOPITI

Generalni pravdnik Daugherty se hoče umakniti iz finančnih in političnih razlogov. — Sledil mu bo baje Thompson. — Daugherty-jeva resignacija ne bo sprejeta pred 4. marcem. — Naslednji kongres se bo bavil z njegovim delovanjem.

Washington, D. C., 25. decembra. — Generalni pravdnik Daugherty je sklenil umakniti se iz svojega urada, vendar pa je malo vrjetno, da bi bila sprejeta njegova resignacija pred 4. marcem. Carmi Thompson, poraženi kandidat za governersko mesto v Ohiju bo baje njegov naslednik.

Resignacija zveznega pravdnika je baje posledica političnih razmislekov ter nima nikakega stika z dejanskim položajem, ki se je razvil v zadnjem času. Rekel je, da se hoče umakniti v namenu, da zopet rehabilitira svoje finance, ki so bile precej razrahljane v kratkem času njegovega uradovanja. Administracija Hardinga ne bo tako močna tekom naslednjega kongresa in opozicija proti Daugherty-ju je postajala v zadnjem času vedno močnejša. Vsled tega se mu je zdelo najbolj primerno, da se umakne ter se tem potom izogne vsem očitanjem, katera se je naperilo proti njemu.

Daugherty se ne bo umaknil iz kabineta, dokler ne bo poslanska zbornica sklepala glede obtožbe, dvignjene proti njemu. Njegovi prijatelji zagotavljajo, da ima dosti prilike priti iz cele zadeve čist in neomadeževan.

V naslednjem kongresu bodo razpravljali o rekordu ter dejanjih sedanjega generalnega pravdnika, ker so bile dvignjene proti njemu obtožbe naravnost podlega značaja, katere pa pripisujejo njegovi prijatelji mahinacijam njegovih nasprotnikov.

NEMČIJA BO PRIČELA NOVO LETO Z NAJVEČJIM DOLGOM V ZGODOVINI.

Berlin, Nemčija, 26. decembra. V pričetku naslednjega leta bo znašal nemški narodni dolg tisoč milijard papirnatih mark.

Težko je odgovoriti na vprašanje, če bo mogla Nemčija kedaj odplačati ta dolg, a vsa znamenja kažejo, da ga ne bo odplačala nikdar.

Soglasno s statistkami zasluži vsak možki približno 120,000 mak v celem svojem življenju in to predstavlja svoto, katero dolguje narodu v sedanjem času. Svota tisoč milijard nemških zlatih mark pa ne vključuje sto in dvintrideset milijonov, katere zahtevajo zavezniki kot vojno odškodnino. V Združenih državah je težko predstavljati si navadnemu človeku, kaj pomenja to. Pomenja namreč obdačenje od zibelke pa do groba za številne generacije.

Nemec obdačujejo za vsako najmanjšo stvar, — obleko, hrano, pohištvo, transportacijo, poroko, razporoko, pijačo in tobak. Obdačenje se ne tiče le navadnih ljudi, temveč tudi bogatinov.

Povsem naravna posledica tega je, da so pričele cene živin v Nemčiji rasti približno na isti na-

NATAKARJU JE PADLA IZ ROK STEKLENICA ŽGANJA.

Washington, D. C., 26. dec. — Senator Curtis je danes uvedel preiskavo glede čudnega dogodka, ki se je pripetil v soboto v senatnem restavrantu. Ko se je blizal natakark mizi, mu je padla iz žepa steklenica žganja. Natakark je bil takoj odpuščen.

To je neovrgljivo znamenje, da tudi gospodje, ki so uvedli prohibicijo, radi kaj dobrega pokusijo.

ITALJANI SE VRAČAJO V SMIRNO.

Stiristo Italjanov, ki so po velikem požaru zapustili Smirno, se je zopet vrnilo v to mesto.

ŽRTVE AVTOMOBILOV.

Chicago, Ill., 26. decembra. — Tekom fiskalnega leta, ki se je končalo 31. oktobra, so avtomobili ubili v Chicagu in okolici nad šeststo oseb.

Čin kot v Avstriji, kjer je življenje dražje kot pa v Chicagu, Parizu, Londonu, čeprav je avstrijska valuta nizka.

KAKO VTIHOTAPLJAJO ŽGANJE V ZDRUŽENE D RŽAVE.

Slika nam kaže, kako vtihotaplja-
lajo žganje v Združene države.
Taki in podobni prizori se do-
gajajo dnevno v oddaljenosti
treh do štirih milj od ameriške
obali. Poselno je v evetju ta
trgovina pri Long Islandu. Na
določenem mestu čakajo čolni,
polni škotskega, angleškega, ka-
nadskega in drugega žganja.
Ob določenem uri se približa hi-
droplan ter se spusti na morje.
Proti večeru razlože zaloge, in
pod kritjem teme se vrne hi-
droplan na kak osamljen pro-
stor v Združenih državah. Vsi
sestanki se določajo s pomočjo
brezžičnega brzojava.

REPUBLIKANCI UPAJO NA SUHAŠKO ZMAGO

Predsednik Harding in člani njegovega kabineta so prepričani, da bodo zmagali pri prihodnjih volitvah za slučaj, de se drže suhaške postave.

Washington, D. C. 25. dec. — Republikanska stranka namera-
va izvojevati svojo zmago tekom
volitev v prihodnjem letu na su-
haški planki.

Konferenca governorjev, ki se je sestala v zveznem glavnem mestu, je prišla do prepričanja, da je treba na vsak način izvesti prohibicijsko postavo, čeprav je jasno, da jo vsakdo krši. Governerji so prišli do sklepa, da bo izid prihodnjih volitev povsem drugačen kot je bil zadnjikrat, ko so izgubili republikanci toliko število glasov ravno raditega, — ker se zavzemajo za prohibicijo.

Kljub vsemu prizadevanju vlade je bil Božič v zveznem glavnem mestu brez dvoma najmokrejši izza časa, ko je bila uveljavljena prohibicija.

Vse varnostne odredbe, katere so odredile oblasti, niso mogle preprečiti splošnega popivanja, in vsi butlegarji poročajo, da so napravili kupčijo kot še nikoli.

Zapisniki policijskih postaj, ki so najboljši termometer javnega razpoloženja, izjavljajo, da se je izvršilo več aretacij v tako kratkem času kot v kateremkoli letu pred uveljavljenjem prohibicije.

V soboto so aretirali v zveznem glavnem mestu dvainsedemdeset oseb, in v nedeljo trideset, a seznam teh še ni zaključen. — Ker pa ne primejo nikogar, ki zna hoditi ravno, je jasno, da je bilo število pijanih ljudi naravnost neizmerno.

Mokrota, ki je prevladovala v glavnem mestu tekom božičnih praznikov, je dala povod za zaključek prohibicijske oblasti, da bo skušala na vsak način izvesti sušo tekom praznovanja Novega leta.

SARA BERNHARDT SE NI ODPovedala ODRU

Slavna igralka, koje zdravstveno stanje se je izboljšalo po nevarni bolezni je izjavila, da bo zopet prišla igrati.

Pariz, Francija, 25. decembra. — Vi hočete, da umrem, — je vzklila ogorčeno madama Sarah Bernhardt napram nekemu zdravniku, ki ji je priporočil absoluten počitek za cel mesec.

Znamenita igralka je prišla zopet k zavesti večer popoldne, čeprav se je glasil, da umira. Novica o njeni bolezni se je hitro razširila po celem Parizu ter povzročila veliko žalost v gledaliških krogih.

Pariz, Francija, 25. decembra. Maurice Bernhardt, sin slavne igralka, je izjavil danes zvečer:

— Vsi smo mnenja, da je moja mati izven nevarnosti, kljub njeni starosti. Seveda je izključeno govoriti vnaprej, dokler ne bo popolnoma okrevala. Še vedno je zelo slaba ter potrebuje dolgega počitka. Za enkrat so izključeni vsi načrti, ki se tičejo njenega nastopa v gledališču.

ŠPANSKI KRALJ BO OBISKAL RIM.

Madrid, Španija, 26. decembra Časopisje poroča, da bo v kratkem času obiskal ministrski predsednik Mussolini Španijo. Takoj zatem mu bo vrnil obisk španski kralj. Namen tega obiska je, u-ravnati difference med Vatikanom in Kvirinalom.

STRAHOVITI VIHARJI NA ATLANTIKU.

Vsled silnih viharjev, ki divjajo zadnje dni po Atlantiku, se je zakasnilo veliko parnikov. Oni, ki so dospeli v newyorško pristanišče, so bili močno poškodovani. Stari kapitani izjavljajo, da že trideset let ne pomnijo takih viharjev. Baje so se trije manjši parniki potopili.

KEMAL PAŠA IN POSLANSKA ZBORNICA

Sklenitev mirovne pogodbe je ogrožena, ker ne odobrava zbornica v Angori postopanja Kemal paše.

Carigrad, Turčija, 26. dec. — Vsi, ki poznajo dejansko razpoloženje v Angori, so mnenja, da je bil nastop turskih delegatov na konferenci v Lausanne škodljiv za interese Turčije.

Dobro-informirani turski voditelji, ki so dobili več kot so kedaj pričakovali, izjavljajo, da je treba skleniti mir na vsak način in za vsako ceno. Njih število pa je seveda majhno. V njih prizadevanjih jih ovirajo nevedni in samopašni člani poslanske zbornice v Angori, ki so dali Ismid paši tako malo prostosti, da je prišel na vsaki priliki obrniti se na svojo vlado ter jo vprašati za informacije.

V angorski poslanski zbornici postaja vedno močnejša protikemalistična stranka, ki stoji pod ruskim uplivom.

Tudi armada o kateri se je domnevalo, da je ostala absolutno zvesta Kemal, ni zanesljiva in Kemal je dvakrat zavrnil predlog svojih prijateljev, naj vpripori oboroženo ustajo ter strnoglavi poslansko zbornico, ker se je bal, da bo ostal v kritičnem trenutku osamljen.

SINNFEINCI BODO SKLICALI KONGRES.

Dublin, Irska, 26. decembra. — Vodstva vseh irskih klubov so sklenila, naj se skliče v najkrajšem času kongres sinnfeincev. Namen tega kongresa bo, ustvariti trajni mir na Irskem.

POSVETOVANJE GLEDE BOJKOTA ANGLEŠKEGA BLAGA.

Gaya, Indija, 26. decembra. — Sem so dospeli iz cele Indije delegati k vseindijskemu nacionalističnemu kongresu. Pri tej priliki se bo določilo, če naj Indijci bojkotirajo angleško blago ali ne.

FRANCOZI BODO ODOBRILO DOGOVORE

Komitej francoske poslanske zbornice bo januarja meseca ugodno sporočil o tozadevnih predlogah. — Pogodbe bodo sprejete in potrjene po vsestranski debati. — Francija in Združene države.

Pariz, Francija, 25. decembra. — Francija bo v najkrajšem času odobrila vse dogovore, sklenjene v Washingtonu ter tikajoče se razoroženja. Tako so izjavili danes v oficijelnih vladnih krogih. Komitejsko poročilo glede teh predlog bo predloženo poslanski zbornici v pričetku januarja in ratifikacija pogodb bo završena takoj v pričetku februarja. Brez dvoma bo prišlo do živahne debate v poslanski zbornici, a vlada Poincareja se zavzema za sprejem teh pogodb ter je vsled tega več kot vrjetno, da bodo sprejete z veliko večino glasov.

Ugovori Francozov so po mnenju M. Poincareja zadostno zavrženi vsled člena št. 21. v katerem se glasi, da se lahko vse določbe ter pogodbe izpremeni v slučaju, da bi se pojavili novi zapletljaji.

Poslanec Guernier, načelnik komiteja, ki bo predložil poslanski zbornici pogodbo, je na odločen način zavrnil trditev, da je zavlečenje odobrenja posledica sovražnosti Francije napram Združenim državam.

LESNI ALKOHOL JE UBIL ŠEST LJUDI

Šest ljudi je poginilo tekom božičnih praznikov in številni nadaljni so zboleli vsled zavživanja slabe pijače.

New York, 26. decembra. — Kljub vsem trditvam prohibicijskih uradnikov ter članov policije, da je bil zadnji Božič najbolj suhi, kar se jih je kedaj doživel, je umrlo šest ljudi vsled zavživanja slabe pijače. Vse avtopsije ali raztelesenja so izvršili danes.

Umrli so: John J. Burns, star pet in štirideset let, katerega so našli mrtvega na Mulberry Street.

John Glennon, star osem in trideset let, katerega so našli mrtvega na istočni osem in dvajseti cesti.

Fred Held, star osem in štirideset let, katerega so našli mrtvega v njegovem stanovanju.

Thomas McNamara, star štirideset let, ki je umrl v Knieckerbocker bolnici, v katero so ga prevzeli z njegovega doma.

Joseph Page, star pet in štirideset let, ki je umrl na zapadni dvanajsti cesti.

Mrs. Minnie Schreier, stara petdeset let, stannjoča na zapadni 109 cesti, ki je umrla na svojem domu.

V Bellevue bolnici so bili sprejeti tekom večerajšnjega dneva številni ljudje, ki so trpeli vsled zastrupljenja z alkoholom. Vsi ti slučaji niso resni, soglasno z izjavami zdravnikov.

Kot razvidno iz poročil zdravnikov, je povzročil smrt številnih zastrupljenih lesni alkohol, katerega so dotični zavživali.

FAŠISTOVSKI DENAR V ITALIJI.

Rim, Italija, 26. decembra. — Ministrski predsednik Mussolini je odredil, naj izda državna novčarna nov denar. Na novih novcih bo "fascio" — butara, znamenje starega Rima in nove Italije, katero so fašisti reformirali.

PRVI ZRAČNI POLET IZ BERLINA V LONDON.

London Anglija, 26. decembra. Nemški zrakoplov, ki je last nemške zračne ekspresne družbe, bo poletel v sredo iz Berlina v London. Tega prvega poleta se bodo udeležili trije ravnatelji omenjene družbe.

Zrakoplov je enokrnilnik.

ARMENCI SPOROČILI ZAVEZNIKOM POGOJE

Armenci so poslali konferenci v Lausanne zahtevo, da naj se ustanovi ter prizna njih lastno narodno državo.

Lausanne, Švica, 25. dec. — Jutrišnji seji konference glede Bliznjega istoka bo predložena prošnja Armencev, naj se ustanovi poseben armenski narodni dom v Turčiji ter zagotovi Armencem avtonomijo. Prošnjo bo predložil načelnik armenske delegacije Noradungi paša, ki je bil preje minister za zunanje zadeve v turskem kabinetu in ki je bil povabljen, naj nastopi pred podkomisijo glede manjšin, da pojasni želje in zahteve armenskega naroda.

Kakorhitro se je izvedelo to, so izjavili Turci, da se ne bodo udeležili tozadevne seje. Pravijo, da niso pripravljeni zročiti kate-rikoli del Turčije Armencem. — Trdijo tudi, da so Armenci turski podaniki ter da nimajo vsled tega pravice predložiti svojih zahtev pred konferenco kot tako, pač pa le izključno pred tursko delegacijo.

Noradungi paša pravi, da bo sprejel armenski narod katerokoli ozemlje, katero bi določila konferenca kot stalno bivališče armenskega plemena. Izjavljajo nadalje, da si žele Armenci takega statusa kot ga uživajo prebivalci angleških dominijev. Rekel je, naj se razširi meje republike Erivana ter proglasi slednjo stalnemu domu Armencev.

Božične praznike so preživeli Rusi v svojem hotelu, mračni in pusti.

Čičerin je izjavil danes zvečer, da ne bo mogoče rešiti vprašanja Dardanel nikdar brez privoljenja in odobrenja Rusije. Rekel je, da ne bodo podpisali ruski delegatje nobenega dogovora, v katerem bi se glasilo, da so dardanelske ožine otvorene vojnim ladjam evropskih narodov, ker bi ne pomenjalo to ničesar drugega, kot "nož na vrat Rusije".

Čičerin je nadalje obdoliž Anglijo, da skuša napraviti sovraštvo med obema narodoma ter ju otujiti.

Francoski in angleški delegatje si na vse mogoče načine prizadevajo, da bi dovedli do dejanskega sklenjenja mirovne pogodbe. Angleški delegatje so danes izjavili, da je minil čas za razprave in da je treba skleniti pogodbo ter napraviti konec mučnemu položaju.

BOJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

Sedaj je čas za nove vloge.

VSE VLOGE VROČENE NAM DO 10. JANUARJA, BODO OBRESTOVANE ŽE OD 1. JANUARJA PO

4%

Početkom vsakega novega leta se otvori več novih vlog kakor tekom celega ostalega leta. Tudi početkom prihodnega leta bodo tisoči naših rojakov položili temelj svojemu bodočemu premoženju. Ali hočete biti tudi vi eden izmed onih?

ZAUPAJTE VAŠE PRIHRANKE STARI SLOVENSKE BANI

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street New York City

GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE

(Advertisement)

Kemal paša v luč turškega sveta.

Poroča Habib G. Istfan.

Izza zaključanja svetovne vojne ni bilo še nobenega dogodka, ki bi obetalo večje posledice za celo človeštvo kot jih obeta povsem nepričakovana zmaga kemalistov. Zemljepisni položaj Carigrada ter velika važnost Dardanel in Bospora za mednarodno trgovino ter mednarodne odnose sta glavni vzrok, da se občuti vsako vznemirjenje v tem važnem ozemlju v najbolj oddaljenih delih sveta.

Sovraštvo med Turki ter večini balkanskih narodov, — ki je poslednja razlika v veri, kulturi ter interesih in obenem tudi posledica stoletja trajajočega turškega tiranstva, — povzroči lahko ob katerikoli času nove vojne, v katere bi bile zapletene številne evropske države. Iz teh in drugih razlogov je ustvaril povratek zmagovalnih Turkov v Evropo novo krizo na Blaznem iztoku, ki je skoro popolnoma nerešljiva za evropsko diplomacijo.

Zapazimo pa lahko še nadaljnjo stran turške zmage, koje posledice bodo bolj občutne in preteče, čeprav niso tako neposredne in vidne. Ta stran predstavlja oživljenje, katero je proizvedla ta zmaga ne le med Turki, temveč tudi med mohamedanci celega sveta.

Na svetu je v sedanjem času več kot dvesto milijonov mohamedancev. Čeprav zavzemajo obširna ter rodovitna ozemlja Azije in Afrike ter sega njih bivališče od Kitajske pa do Maroka, je pretežna večina mohamedancev podvržena evropskemu uplivu ali avtoriteti ter mora prispevati s svojimi neizmernimi viri ter obsežnostjo prebivalstva k ekonomski in militaristični veličini par evropskih držav, posebno pa Francije in Anglije. Kot je svetovni položaj sedaj, predstavljajo mohamedanski narodi glavni vir sile in prosperitete imenovanih evropskih narodov.

Če bi si mohamedanski narodi v bližnji bodočnosti priborili svojo neodvisnost ter se opustili vsake evropske nadvlade, bi bila velikost najbolj mogočnih evropskih narodov resno omajana in bodočnost Evrope bi bila mrka ter vznemirljiva. Ker so mohamedanci vsled svoje vere bratje vsakega mohamedanca, neglede na narodnost in ker je mohamedanstvo v svojem bistvu dejanski borec za vero, obstaja nevarnost, da bo nanovo izbruhnila sveta vojna proti krščanstvu, ki se je izkazala kot blazen fantom tekom zadnjih let turškega sultanata. To pa bi bilo seveda mogoče le v slučaju, da bi mogli predstavitelji mohamedanske vere združiti pod svoje zastave vse, ki prisegajo na vero Mohameda. Vsled tega je skrajno važno za Evropo ter civilizacijo v splošnem, da pazno zasleduje razvoj islamskih idej, kajti mohamedanska sila je izvajala po številnih stoletjih velikansko zmago nad enim krščanskim narodom.

V zadnjih desetletjih devetnajstega stoletja so pričele propadati nacionalistične ideje, na katerih je temeljilo življenje modernih evropskih narodov. Propadanje teh idej je uplivalo tudi na iztočne narode. V prvih letih sedanjega stoletja pa se je pojavila povsem nova stvar, kajti nacionalistična ideja je spravila v senec verska čustvovanja mohamedanskih narodov. Kalif Islama je bil še vedno v Carigradu, neodvisen monarh, vladar neizmernega cesarstva. V Egiptu pa se je že pojavilo močno gibanje za popolno neodvisnost Egiptčanov. Voditelj stranke neodvisnih, Mustafa Kemal paša, se ni boril le proti angleški okupaciji Egipta, temveč tudi proti suverenosti. Egipt naj bi postal neodvisen narod, brez ozira na pravice kalifa v Carigradu. Geslo se je glasilo: Egipt za Egiptane. — Vsa znamenja so kazala, da je izvajala ideja nacionalizma veliko zmago nad verskimi idijami.

Mohamedanske narode arabskega polotoka ter tudi Mezopotamije in Sirije so navdahnili silnice

gibanja. Pred svetovno vojno so predstavljale te dežele integralen del turškega cesarstva, kajti vse te dežele, ki so se naveličale turške zlovlade, so pričele že dolgo poprej na tajnem delovati za svojo neodvisnost ali vsaj za svojo notranjo avtonomijo. Vsi ti mohamedanski narodi so postali drznejši ter bolj odločni, kakorhitro so Mladoturki odstavili Abdul Hamida.

Leta 1913 se je vsrsl v Parizu arabski kongres, katerega so se udeležili tudi zastopniki sirskih izseljencev v Ameriki. Na tej konferenci so ugotovili svoje zahteve ter sestavili program za reforme v arabskih deželah, podvrženih vladi Turčije. Njih glavna zahteva je bila decentralizirana vlada. Niso izjavili direktno, da se hočejo odločiti od turškega cesarstva, a številni med delegati so na skrivnem gojili to željo ter domnevali, da bo narodna avtonomija pomenjala prvi korak k popolni neodvisnosti.

Manj kot eno leto pozneje pa je izbruhnila svetovna vojna. Noben dvom ni mogel obstajati glede Mladoturkov, ki so tedaj vladali Turčiji. Bili so prepričani z nemškim imperijalizmom ter obvladani od nemških uplivov. Turčija se je postavila na stran centralnih velesil. Arabske dežele so izgubile vsak stik z zapadno Evropo in Turki so pričeli pripravljati svojo kampanjo proti Angliji in Egiptu. Sirija je postala glavni stan vojaških operacij, katere je vodil nemški glavni stan pod poveljstvom Džemal paše, ki je predstavljal s Talaat in Enver beji nesramno pošast, vladajočo Turčiji tekom svetovne vojne.

Glavni in dostikrat izraženi cilj Mladoturkov je bilo poturčenje vseh prebivalcev turškega cesarstva. Arabsko gibanje, kojega namen je bila avtonomija, je nasprotovalo temu cilju in namenu Mladoturkov. Džemal paša je prišel v Sirijo z naročilom, naj za vedno zaduši to neodvisnostno gibanje. V Siriji je uveljavil režim terorja, kot mu ga najbrž ni najti para v celi zgodovini modernih časov. Špijoni, policisti in preki sodi so bili na dnevnem redu tako v mestih kot po deželi. Številni sirski odličnjaki, krščani in mohamedanci, so bili poslani v izgnanstvo v Anatolijo. Najbolj odlični voditelji arabskega gibanja za neodvisnost so bili obehani v Bejrutu, Damasku in Alepu. Sovraštvo do Turkov je doseglo svoj višek med arabskimi narodi in kristijani in mohamedanci so pozabili svoje pretekle spore ter se združili v odporu proti Turkom ter pričeli žetiti propada njih imperija.

Kmalu nato pa se je posrečilo Angliji nasčuvati proti Turčiji šerifa iz Meke, Huseina, direktnega potomca proroka ter moža neizmernere energije in ambicioznosti. Pogodba, ki je bila sklenjena med njim ter angleško vlado, je obljubila neodvisnost Arabcev v Mezopotamiji, Siriji in Hedžaru. Sen Huseina, — da namreč nanovo ustanovi arabsko cesarstvo ter postane kalif mohamedanske vere, — se je blizal uresničenju in vsled tega je napovedal vojno Turkom. Njegov sin, Feisal, ki je sedaj kralj Mezopotamije, je dobil poveljstvo nad arabsko armado, ki se je borila z angleškimi četami, katerim je poveljeval general Allenby, za oproščanje Palestine in Sirije.

V prvih dneh oktobra 1918 je prišel Feisal v Damask, zmagovalen ter oprostitelj. Turki so popolnoma izgubili Anatolijo, prokleti in zaničevani od vseh Arabcev. Takrat so kazala vsa znamenja, da se bo cel arabski svet za vedno opustil vseh simpatij ter vseh dogovorov s svojimi prejšnjimi turškimi tirani.

Kmalu pa so se pojavile nove zadrege. Pogodbi med Anglijo ter šerifom v Meki je nasprotovala slavna obljuba Balfourja, da bo ustanovil v Palestini čifutsko državo ter tudi tajna pogodba med Francijo in Anglijo, soglasno s katero naj bi obdržala Francija

ANGLEŠKI VOJAKI SO ZAPUSTILI IRSKO.

Pred par dnevi so zapustili vsi angleški vojaki irsko ozemlje. Slika nam kaže odhajajoče vojake in njihovo prtljago.

Hans Richter.

Kapelnik Hans Richter je umrl decembra leta 1916. Vse polno anekdot kroži o njem. Bil je poln originalnosti, humora, ob pravem trenutku pa tudi primerno surov. Ko so nekoč igrali Tristana in Izolda, in mu neki glas ni dopadel, je zavpil: — Igrajte vendar lepše in plemenitejše, Izolda je kraljeva hči, ne pa kuharica!

Opazil je enkrat, da je neki član orkestra dajal takt z nogo. Nekaj časa ga je gledal, potem potrkal in rekel: — Zelo mi je žal, da vas moram motiti, a ne morem držati takta z vašo ongo.

Čeden je tudi sledeči dogodek. Potoval je po Angleskem, s seboj je imel izvrstnega pozavnista, ki se ni nikoli zmotil. Enkrat so pa že vsi drugi nehali, pozavnist pa je v splošno začudenje igral še eno noto. — Kaj je to? — Tako je v partituri, — odvrne pozavnist neustrašeno.

Richter pristopi in gleda zelo neverjetno. — Pokažite mi. — Ko mu pozavnist izroči list, dozdnevna nota odleti; bila je muha. Lahko si mislimo, kako je dobri pisar gledal, rekel je pa: — Pa sem vendar prav igral.

Še bolj imenitno je bilo pred par leti v Bejrutu. Na onem mestu, kjer je trobentač dajal znamenje za začetek igre, zapazi Richter nekega moža in mu reče, misleč, da je pravi: — Zadnji čas je že, da daste znamenje.

Odgovor: — Tega ne znam. Jaz sem veliki vojvoda Weimarski in me zelo veseli, da sem vas spoznal.

svoje pravice v Siriji ter Anglija svoje pravice v Mezopotamiji. Ni nam treba navajati podrobnosti številnih dogodkov, ki so se zavrtili na Blaznem iztoku v teku zadnjih dveh let. Omeniti bomo le posledice teh razvojev, kot so razvidne iz krize, ki se je pojavila sedaj z ozirom na Blazni iztok.

Šerif v Meki je sanjal o močnem arabskem cesarstvu ter moral priti do spoznanja, da je omejen na neznatno kraljestvo Hedžasa. Narod Palestine je našel, da mu skuša vladati neznatna židovska manjšina in da mu preti vedno naraščajoči val povsem nezaželjivega tiznizma. Damask, paradiž iztoka, pomorno glavno mesto Omejadov, eno najbolj svetih mest mohamedanstva, je padlo pod francosko kontrolo in Mezopotamija je bila izročena Angliji kot mandat, z Bagdadom vred, ki je bil nekoč slavna prestolnica Abasidov. Egipt, ki je postal v zadnjem času slavno središče arabske in mohamedanske kulture, si je zaman prizadeval opustiti se močnega oprijema angleške nadvlade.

Kot rečeno, so pred tremi leti arabski narodi proklinjali Turke, jim želeli pogin, a nespretnost in zlobnost evropskih državnikov je povzročila izpremembo v naraščanju in iz te izpremembe izhajajo sedanji voditelji Turčije svojo glavno moč.

Prijazno sočutje.

Francoski maršal Mac Mahon je napravil inspekcijsko potovanje. V nekem mestu ga napade huda bolezen. Zdravnik ni imel dosti upanja in ni pod nobenim pogojem dovolil, da bi bolnik nadaljeval potovanje.

Neka dama, stanujoča v istem hotelu je hotela ravno odpotovati, ko izve, da je maršal nevarno bolan. Takoj je preklecala odhod ostala je tam in vsak dan večkrat zelo skrbno popravševala, kako je z bolnikom. Hotelir je iz njenih boječih vprašanj seveda sklepal, da maršala prav dobro pozna.

Po preteku treh tednov je maršal ozdravel in to so povedali tudi skrbni dami. Takoj je zapovedala, naj ji prinese njene račune, ker hoče takoj odpotovati.

— Zelo sem razočarana, — pravi gostilničarju pri vstopu v voz. — Prav z veliko gotovostjo sem računala na to, da bom vendar enkrat videla velik vojaški pogreb.

Prihod levantinskih beguncev v Ameriko.

Pred kongresom se nahajajo razne predloge za pomoč grškim in armenskim beguncem na bližnjem jutroven. Zmaga turških nacionalistov je povzročila prav tako preseljevanje narodov iz Male Azije, Tracieje in Carigrada. Nasilje ali strah, da se zmagojo Turki znesejo nad njimi, sili tamokšnje Grke in Armence, da trumoma zapuščajo svojo rodno grudo v turškem ozemlju in da iščejo zavetja v bližnjih balkanskih pokrajinah, zlasti na Grškem. Mnogi izmed njih, zlasti oni, ki imajo sorodnike ali prijatelje v Združenih državah, upajo seveda, da bo jim Amerika pomagala ne le s tem, da jih preskrbi z najnim živčevjem, ampak da jim tudi otvori svoja vrata.

Pod sedanjim priseljeniškim zakonom pa ti begunci ne morejo priti v Ameriko. Ti Armenci in Grki spadajo pod turško kvoto. Ker so se rodili v turškem ozemlju; turška kvota, znašajoča 2388, pa je že izčrpana za vse fiskalno leto, ki se zaključuje koncem junija prihodnjega leta. Na Ellis Islandu se že nahaja precej število Armencev, ki so tam zadržani, ker so prišli čez kvoto, in mnogo več jih utegne priti. Po takozvanem triodstotnem zakonu vsi ti begunci bi morali biti deportirani, in njihov vhod je bi mogoče, ako kongres kaj ukrene zakonodajnim potom. Med tem so priseljeniške oblasti v Washingtonu odredbe, da se odloži deportacija dotičnih beguncev.

V senatu je senator Keyes predložil zakonski načrt, ki se sedaj nahaja pred priseljeniškim odsekom. Predloga določa, da vsakdo, ki je nastanjen v Združenih državah in je ameriški državljan ali pa ima vsaj prvi papir, sme vložiti prošnjo na generalnega priseljeniškega komisarja, da se dovoli vhod v Ameriko nekemu sorodniku, ki je begu-

Edvard VII. in Leopold II.

Leta 1910, umrl angleški kralj Edvard VII. ni bil nič kaj prijatelj drugih vladarjev, če je le mogel, se jim je ognil. Nekoč je Riviero zapustil samo zaradi tega, ker je bilo preveč gospode tam. Bil je enkrat v Parizu v gledišču, sedel je v loži. Načelnik tajne policije Paoli ga opozori na belgijskega kralja Leopolda II., ki je bil tudi pri predstavi.

— Me zelo veseli, — reče Edvard, a ne pogleda več v ono smer, kjer je sedel Leopold. Po igri se Edvard prav hitro odpravi, da ja ne bi trčila z Leopoldom skupaj. Paoli počaka Leopolda pri izhodu in ga nagovori: — Veličanstvo, danes smo pa zelo ponosni, cela vrsta kraljev je bila v gledišču. Tudi Edvard je bil tu.

— Ni mogoče, škoda, da nisem vedel za to, tako rad bi mu bil dal roko. — Lagal je, dobro je vedel, da je bil Edvard tukaj, saj sem mu sam povedal, — reče nekoliko trenutkov pozneje Paoli ju Modtier, ravnatelj gledališča.

Razne vesti.

Izumiranje Avstralcev.

Predsednik urada za varstvo Avstralcev Hedley se je pred kratkim izrazil zelo pesimistično o usodi domačinov v Avstraliji. Pred 40 leti je bilo še kakih 7000 domačinov, danes jih je pa komaj še 1000. Kolikor bolj so izumirali čistokrvni domačini, tembolj je raslo število mešancev. L. 1882 je bilo v Novem Sijualesu še 6540 čistokrvnih domačinov, l. 1892 je padlo njih število na 4458, leta 1902 na 2880, leta 1912 na 1917 in leta 1921 na samo še 1281.

Nasprotno pa je raslo število mešancev. Leta 1882 jih je bilo 2379, leta 1921 pa še 7270. Hedley pravi, da dih evropskega stika črnce kratkoma odpiha. Največja naselbina domačinov je v bližini Carowranta ter šteje 42 oseb. Pri Runyede živi še 20 in pri Curaba še 23 Avstralcev. Hedley trdi, da ti črnci vedo o Evropejcih več nego vedo omikani belokožci o njih. Dosedaj se ni zavzela za črnce še nobena znanstvena družba. Z umiranjem teh praprebivalcev Avstralije pa se bo izgubilo tudi njih primitivno življenje, njih globoko poznanje živali in ptic, dreves in rastlin, njih posebni družabni sistem, ženitovanjski običaji in jezik.

Gradba brodovja.

Kakor poroča "Lloyd Register" se je zgradilo v prvih treh mesecih 1922 sledeče število ladij: Anglija 437 brodov s 2,235,988 tonami; Holandija 109 adij s 258,240 tonami; Italija 96 ladij s 311,888 tonami; Francija 60 brodov s 286,255 tonami; britanski domoniji 28 brodov s 49,534 tonami; Združene države 31 brodov s 136,266 tonami; Švedska 28 brodov s 55,556 tonami; Japonska 26 brodov s 117,112 tonami; Danska 26 brodov s 61,738 tonami; Estonija 20 brodov s 6531 tonami; Portugalska 14 brodov s 5993 tonami; Španija 13 brodov s 54,707 tonami; Reka 9 brodov s 7859 tonami; Belgija 7 brodov s 17,313 tonami; Kitajska 7 brodov s 8170 tonami; Brazilija 1 ladja s 2170 tonami; Grška 1 ladja s 600 tonami.

Bluecher in Talleyrand.

V bitki pri Jeni leta 1806., so Francozje Pruse popolnoma potokli in Napoleon je dal v spomin na to zmago napraviti v Parizu most z naslovom: Pon de Jenaa. Ko so pa pozneje prišle zvezne armade v Pariz, je hotel pogostiti pruski general Bluecher ta most v zrak, češ, da ga spominja na dneve pruske sramote. Francoski državnik, kardinal Talleyrand, ga je prosil, naj namero opusti. Bluecher mu pa odpiše: — Sklenil sem, pognati most v zrak in odkritosrčno moram priznati da mi bo zelo ljubo, ako se gospod Talleyrand prej nanj vsede.

Nevarni občudovalci.

Znameniti angleški potovalec Rihard Buxton se je mudil dolgo časa tudi v Afganistanu, preoblečen kot mohamedanski fakir. Zelo se je znal ljudem priljubiti, povsod so ga imeli radi in so ga spoštovali kot kako višje bitje. V neki vasi vpraša šejka: — Kaj pravijo ljudje o meni? — Pravijo da si svet mož in tako zelo te častijo, da te ne pustijo nikamor drugam; večkrat se tudi posvetujemo, ali ne bi kazalo, umoriti te, kajti na grob tako svetega meniha kot si ti, bi romali ljudje od vseh strani in mi bi postali bogati.

Baxton je svojo svetost takoj prihodno noč nesel drugam.

Vsako delo je vredno plačila.

Slavni pisatelj Dickens je potoval po Ameriki. Dal je perilo perici in lo. ta prinese nazaj, je manjkalo šest srajc. Vpraša perico, kako to; ta pravi, da jih je oprala, potem pa da so izginile brez sledu. Gotovo jih je kdo ukradel. Dickens prosi samo, naj vrtnodnjak bolj pazi.

Par dni pozneje prinese perica račun za svoje delo, poleg drugega tudi račun za onih šest srajc. Dickens se vendar malo začudi in reče:

— Kako pa je to? Najprevo izgubim vsled vaše nepazljivosti šest svojih najboljših srajc, sedaj naj pa še plačam zanje.

— Imate čisto prav, — reče žena, — a pomislite, da so jih ukradli šele potem, ko sem jih bila že oprala. Tako greli pa vendar ne hoste, da bi ogoljufali revno žensko za težko zasluženi denar.

Plaćal je še račun.

Vrednost glave.

Stanislav Leščinski je bil par let poljski kralj, 1704 — 1709. Imel je več nasprotnikov. Eden njih je razpisal na glavo kralja nagrado 20.000 goldinarjev ter je pisal kralju pismo polno psovč z opazko, da bo ono svoto kmalu izplačal. Kralj mu nakratko odgovori: — Veseli me, da vi mojo glavo tako visoko cenite. Zagotovim vam, da jaz za vašo z vsemi grožnjami vred ne dam niti vi-narja.

Dioniz in Marzijas.

Častniku Marziju se je sanjalo, da je odrezal Dionizu glavo. Pripovedoval je o sanjahl svojim prijateljem, ti pa Dionizu, nakar ga je dal ta obglaviti, rekoč: — Če bi podnevi ne bil mislil na to, bi se mu ponoči ne bilo sanjalo.

ANGLEŽI SE NORČUJEJO IZ AMERIKANECV.

London, Anglija, 22. decembra. V glavni obdelnici restavracije Simpson na Strandu visi slika, ki predstavlja neki napol zgodovinski dogodek, ko so namreč predstavili kralju večerjo, obstoječo iz štiri in dvajsetih pečenih kosov. Ni dolgo tega, ko je dospela v restavracijo družba par Angležev, ki so bili v takem razpoloženju, da je človek naravnost prišljen kovati stih. Pesem, katero so skovali, se je glasila naslednje: Four-and-Twenty Yankess, Took a train to Canada, Feeling mighty dry, And brought a case rye. When the case was opened The Yanks began to sing: To blazes with the President! God save the King!

(Štiri in dvajset Jenkijev, ki so občutili veliko žejo, se je odpeljalo z vlakom v Canada ter privedlo nazaj zaboj rye-a. Ko so odprli ta zaboj, so pričeli Jenkiji peti: — Vrag naj vzame predsednika! Bog živi kralja!)

Preženite bolečino!

Okorelo rame, otrpnela mišica, nategnjen sklep — vse to spremlja BOLEČINA. Toda vdrgnite nekoliko

PAIN-EXPELLERJA

na bolečo površino, in bolečina bo hitro izgubila. PAIN-Expeller in bolečina sta si smrtne sovražnika. Dobite se danes steklenico pri svojem lekarnarju, 35c, in 70c. Glejte, da bo na zavojku tvorniška znamka SIBRO. Zavrnite vse ponaredbe.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 South 4th St.
Brooklyn, N. Y.

VELIKI
Kompletni svetovni
Atlas

Najnovejša izdaja, z vsemi zemljevidi celega sveta in kazalom.

Knjiga je fino v platno vezana, vsebuje 291 strani, velikost 14 palcev dolga in 11 palcev široka.

Cena s poštnino
\$4.⁵⁰

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street
NEW YORK CITY

KAPITAN BLOOD

NJEKOVA ODISEJA.

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

82

(Nadaljevanje.)

— O, stari vol, — je rekel. — Torej so vendar prišli? Kaj boš storil sedaj z menoj? — Kolcalo se mu je in omahnil je trudno nazaj v svoj stol.

Stari Wolverstone je zrl nekaj časa nanj molče, z mrkim izrazom. Dostikrat v prejšnjih časih je zrl ravnodušno na številne peklenske prizore, ki so se razgiralji pred njim, a pogled na kapitana Blooda v takem stanju ga je napolnil z nenadno tugo.

Da dá izraza tej svoji žalosti, je grdo zaklel. To je bil edini izraz, s katerim je razpolagal za čustva vsake vrste. Nato pa je sedel na stol pri mizi ter se obrnil proti kapitanu.

— Moj Bog, Peter, kaj pa je to?

— Rum, — je rekel Peter, — rum z Jamaice. — Potisnil je steklenico in čašo proti Wolverstonu. Wolverstone pa ni niti pogledal na ponudeno mo pijaco.

— Jaz bi rad izvedel, kaj te boli, — je zagodrnjal.

— Rum, — je ponovil kapitan Blood ter se bedasto zasmejal. — Nič drugega kot rum. Jaz odgovarjam na vsa tvoja vprašanja. Zakaj pa ti ne odgovarjaš na moj? Povej mi, kaj boš storil z menoj?

— Jaz sem že storil, — je rekel Wolverstone. — Hvala Bogu, da si bil toliko pameten ter držal jezik za zobmi, dokler nisem prišel jaz. Ali si dosti trezen, da razumeš?

— Pijan ali trezen, vedno te razumem.

— Torej poslušaj.

Wolverstone je prišel pripovedovati povest, katero smo že čuli. Kapitan se je nakoliko stregel ter ga poslušal pozorno.

— To je tako dobro kot resnica, — je rekel, ko je Wolverstone končal. — Zelo sem ti hvaležen, stari volk, zvesti stari volk! Pa zakaj bi se vznemirjal? Jaz nisem več pirat. Nikdar ne bom postal več pirat. Vsega je konec. — Udaril je z roko po mizi in njegove oči so vplamtele.

— Vrnil se bom ter govoril nadalje, ko bo manj ruma v tvoji butici, — je rekel Wolverstone, ko se je dvignil. — Do tedaj pa si zapomni povest, katero sem ti povedal ter ne reci ničesar, kar bi stavilo mene na laž. Vsi mi vrjamejo, celo možje, ki so odpuli z menoj iz Port Royala. Če bi mislili, da si sprejel ti kraljevo komisijo resno in v namenu, da napraviš kot je napravil Morgan, si lahko misliš, kaj bi sledilo.

— Peklo bi sledilo, — je rekel kapitan, — in drugega tudi nisem vreden.

To se je tudi zgodilo, a ni imelo dosti koristi niti onega dne, niti pozneje, dokler je trajalo deževje. Kmalu pa je prebrisan Wolverstone našel, da ni rum edina stvar, ki je bolela Blooda. Rum je bil samoposebna posledica, nikakor pa vzrok povsem ne pričakovane apatije kapitana Blooda. Neki rak se je začel v srce kapitana in Wolverstone je bil dosti prebrisan, da je uganil naravo tega raka. Proklinjal je vse kikkle celega sveta in ker je dobro poznal ta svet, je čakal trenutka, ko bo ta bolezen izginila.

Ni pa izginila tako hitro kot je pričakoval. Kadar ni Blood kockal ter popival po beznicih Tortuge, v družbi ljudi, katere je v svojih pametnih dnevih zaničeval, se je zapiral v svojo kabino na krovu Arabella, osamljen in molče. Njegovi prijatelji v vladni palači, ostranjeni vsprico te nenadne izpromembe, so ga skušali rešiti. Mučno presenečena je bila prav posebno gospodična d'Ogeron, ki mu je skoro vsaki dan pošiljala povabila, katera pa je le redkokdaj sprejel.

Pozneje, ko se je deževna doba bližala svojemu koncu, so ga poiskali njegovi kapitanji ter mu stavili predloge glede dobičkanosnih napadov na španske naselbine. Blood pa je kazal veliko brezbrzičnost in ko so potegali tedni ter je postalo vreme ugodno, se je začudenje v njegovih ljudi izpremenilo najprvo v nestrpnost in nato v ogorčenje.

Christian, ki je poveljeval ladji Clotho, je prišel k njemu nekoga dne, ga ozmerjal radi njegove nedolavnosti ter hotel izvedeti, kaj naj stori.

— Pojdi k vragu, — je rekel Blood, ko je končal.

Christian je jezo odšel in naslednjega jutra je Clotho dvignila svoje sidro ter odjadrala. S tem je nudila prvi vzgled nepokornosti in temu vzgledu bi morali slediti tudi ostali njegovi častniki, ki so le še s težavo zadrževali svoje ljudi.

Včasih je Blood vpraševal samega sebe, zakaj se je sploh vrnil na Tortugo. V trdni veri, da ga Arabella zaničuje ter smatra tatom in piratom, je prisegel samemu sebi, da se je zavedno odpovedal piratstvu. Zakaj se torej mudi tukaj? Na to vprašanje je odgovoril z nadaljnjim: — Kam pa naj gre? Zdelo se je, da ne more iti naprej, niti nazaj.

Pred očmi vseh je vidno degeneriral. Popolnoma je izgubil smisel za čednost ter lično zunanost, ki mu je bila lastna v tako veliki meri in postal je brezskrben in celo umazan glede svoje obleke. Pustil si je rasti dolgo črno brado, katero si je preje vedno skrbno bril. Dolgi črni lasje, katere je imel preje vedno skrbno zvite, so mu viseli razkuštrani in neurejeni na čelo in tilnik in njegove sinje, preje tako presunljive oči, so postale motne in brezizrazne.

Wolverstone, ki je edini vedel, kaj je vzrok te degeneracije, si je enkrat — in le enkrat — drznil vprašati ga odkritosrečno glede tega.

— Sveti Bog, Peter, ali ne bo nikdar konca vsega tega? — je zagrmel velikani. — Ali boš preživel vse svoje dneve z jokanjem in tuhtanjem, če noče ona pučka v Port Royalu ničesar vedeti o tebi? Sto hudičev! Če že hočeš na vsak način ono prekljo, zakaj ne greš ter jo odvedeš?

Sinje oči Petra so zablistele in pojavil se je v njih odsev starega ognja.

Wolverstone pa se ni brigal za to ter nadaljeval:

— Jaz sem vedno dvorljiv napram ženskam, dokler je dvorljivost ključ k uspehu. Hudič pa naj me vzame, če bi se potapljal v rumu radi katerekoli stvari, ki nosi kikklo. To ni način starega volka. Če ti ne ugaja nobena druga ekspedicija, zakaj pa ne kreneš proti Port Royalu? Kaj za vraga nas briga, če je to angleška naselbina? Poveljuje ji polkovnik Bishop in v tvoji tovarnišiji ne manjka ljudi, ki bi ti sledili v pekle, če pomenja to prijeti Bishopa za grlo. Rečem ti, da je to lahko storiti. Treba je le čakati prilike, da bo brodovlja odšlo. Dosti je plena v mestu za dečke in ti si lahko vzameš ono prekljo. Kako ti ugaja to?

Blood je vstal. Njegove oči so žarele in obraz je bil spačen.

(Dolgo prebrskaj.)

Iz Jugoslavije.

Mornariški avijatik ponesrečil.

Iz Splita poročajo, da se je v Bolji Koterski smrtno ponesrečil najodličnejši avijatik jugoslovanske vojne mornarice Slavko Prebenda, poročnik bojnega broda S-svojim aparatom vred je vsled defekta na hidroavijonu padel v morje in utonil. Z njim vred se je ponesrečil tudi njegov spremljevalec vojak Mataja. Truplo pokojnega Prebende so prepeljali v Split, kjer se je vršil svečan pogreb 11. novembra. Podrobnosti o tej smrti niso znane.

Kongres jugoslov. dobrovoljcev

se je vršil v Beogradu iz cele države. V glavnem se je zahtevalo, da se zakon o dobrotvornih striktno izvede in da se najde stavišče za zbiranje D. m. v Beogradu.

Milijonar v preiskovalnem zaporu.

Beogradska policija je aretirala Samuela Koppa, industrijalca in mnogokratnega milijonarja iz Broda na Savi, katerega obtožuje Stefan Grubić, zastopnik tvrde Ilija Miličić, da ga je ogoljufal za 2420 tisoč dinarjev. Kopp se nahaja v preiskovalnem zaporu.

Roparski napad na sejmarje.

V okolici Karlovca je bilo v zadnjih mesecih izvršenih več roparskih napadov. Razbojnikji so navadno zalezovali kmetke, ki so se vračali s sejmov in jih oropali. Te dni so orožniki prijeli tri samojte, patnike, na železniški postaji Karlovce, ki so po daljšem opotavljanju priznali, da so izvršili več roparskih umorov.

Nazadovanje cen suhim čišpljam.

Na zagrebškem trgu so se dni nazadovale one suhim čišpljam na 24 do 36 krom za kilogram. Iz Ljubljane se poroča, da so tam narastle cene od 38 na 40 krom.

Osiješka tvornica sladkorja.

ki je imela nekaj časa zaradi dovoza nese sitnosti, je doslej predelala 300.000 metriskih stotov sladkorne pese, dočim bi predelala še 200.000 metriskih stotov tekoni nadaljnjih šestih tednov. Iz te množine sladkorne pose bo pridelala tvornica letos okoli 500 vagonov sladkorja, dočim ga je lani pridelala le 337 vagonov.

Štirje milijoni v kotlu.

V Zagrebu so opazili, da je v prometu — zlasti na trgu za življenske potrebščine — izredno veliko število bankovcev po 50 par. Policijska poizvedevanja se dogajala sledeče: Vsled odredbe poverjenosti za izdelavo novčanič je bilo iz zagrebške litografije na Savski cesti prenešenih 4 milijone novčanič po 50 par v tovarno za papir z naročilom, da se te zaradi neke tiskovne napake škartirane novčanič uničijo in se masa uporabi za izdelovanje papirja. Komisija je novčanič izročila tovarni in so se novčanič v prisotnosti komisije spravile v veliki kotli, v katerem naj bi se novčanič zmlele. Nato je komisija odšla. Delavci, ki so bili tamkaj zaposleni, pa so porabili priliko ter si nalozili polne žepne in celo košare teh škartiranih novčanič in jih odnesli domov. Skušali so novčanič spraviti takoj v promet, deloma pa so jih zažgali, ko so slišali, da je v zadevi že uvedena preiskava. Policija je dobila v roke le še nekoliko tisočev škartiranih novčanič. Uvedena je stroga preiskava.

Aretiran madžarski agent.

V Slobotici je bil pri prihodu iz Madžarske na jugoslovansko ozemlje aretiran jugoslovski Jurij Geiser iz Kalote. Pri preiskavi so našli v njegovi svečeniški obleki več legitimacij Zveze probojnih Madžarov in mnogo razglednic s slikami Karla, Zite in njihovih sinov Otom. Geiser je bil izročen sodišču, ker se domneva, da je prišel v Jugoslavijo samo zato, da bi zbiral članke za Zvezo probojnih Madžarov.

Železniška neugoda.

Na progi Sombor-Apatin je skočil s tira osební vlak. Neki železničar je bil pri tem težko ranjen. Materialna škoda je velika.

Gradnja mostu Beograd-Pančeva.

Kakor poročajo iz Beograda, so nienjerji američke Eleetrove skupine prezledovali te dni ter, na katerem se zgradi veliki donavski most, ki bo vezal Beograd a Pančevom. Izgotovljena sta bila dva

projekta: po prvem projektu naj bi se zgradil most pri Višnji, taku da bi bila prestolna direktno zvezana s Pančevom, po drugem projektu pa naj bi se most zgradil pod Beogradom in bi vodil v smeri vasi Porča preko Donave.

V Zagrebu so proti smrtni kazni

Odvetniška zbornica v Zagrebu, ki je na svoji seji razpravljala o projektu novega kazenskega zakona za Jugoslavijo, je na predlog svojega predsednika soglasno sklenila, da z ozirom na stanje moderne kriminalistične vede najodločnejše odklanja v § 30. projekta predvideno smrtno kazeno. Vprašanje smrtno kazni je sporno. Avstrija jo je odpravila. Nemčija in Českoslovaška sta jo zadržali. Ne davno je posebna anketa, ki jo je poročil list "Republikácký Hlasatel" v Pragi, se po večini izrekla za smrtno kazeno.

Grobica jugoslovanskih vojakov v Afriki.

Predsednik občine v Tunisu je preko francoskega poslanstva v Beogradu obvestil jugoslovansko vlado, da se bo v kratkem zgradila v Tunisu velika grobnica s spomenikom, v kateri bodo počivali poleg ostalih zaveznikov vojakov iz jugoslovanskih vojakov, ki so umrli za časa svetovne vojne v afriških taboriščih in bolnicah.

V spanju se je ponesrečil

Železniški čuvaj Ivan Kovač v Dorslem v Voivodini. Kovač je čakal na prihod vlaka. Ker je bil utrujen, je sedel na prago in je zasnil. Določila vlada ni slišal in je našel smrt pod kolesi.

Žrtve svojega poklica.

Kulturni smrti se poročajo, se je v Eki Kotorski ponesrečil najodličnejši avijatik jugoslovanske vojne mornarice, poročnik bojnega broda Slavko Prebenda. Težka nesreča se je pripetila v trenutku, ko se je smeli avijatik v spuščaj z visoke v pristenšču ambur. Travi vzrok nesreče ni popolnoma jasn, zdi se pa, da aparat ni prenesel drugega loka ter je v višine kakih 50 metrov z bliskovito naglostjo trčel v morje. Prebenda je bil takoj mrtev, dočim mornarja Josipa Mataja, ki se je kot spremljevalec nahajal v hidroavijonu, še niso potegnili iz morja. Truplo odličnega avijatika Prebende so z vojno ladjo prepeljali v njegovo rodno mesto Split, kjer se je ob številni udeležbi vojaštva in civilne ga prebivalstva vršil svečan pogreb. Na grobu se je od ponesrečenega častnika v krasnem patri potičnem govoru poslovil predsednik "Jadranske straze" minister u. r. Juraj Biankini; gozba je odzvirala zadnji pozdrav, žete so od dale salve. Z narodno himno se je završila tužna svečanost.

Vicinale lokomotive na račun reparacij.

Zagrebska železniška direkcija je stavila prometnemu ministru predlog, da se zaradi pomanjkanja narčni v Nemčiji na račun reparacij 14 vicinalnih lokomotiv.

Direktna zveza Osijek z Budimpešto.

Ker ima mesto Osijek slabe prometne zveze z ostalo državo, je v amonjem gospodarskem življenju zavladala občutna stagnacija. Zato se sestanejo v mestu delegati jugoslovanskih in madžarskih državnih železnice, ki bodo razpravljali o upostavitvi direktne zveze Osijeka z Budimpešto preko Dombovara, ki je obstojala že za časa bivše avstro-ogrske monarhije.

Davek na debelost.

Neki angleški zdravnik piše v strokovnem zdravniškem glasilu, da naj bi vsi debeli ljudje plačali davek za vsak funt masti, ki je iznjalo na svojem telesu. Današnji dan se iščejo povsodi viri za nove davke. Tu je vir zelo blizu. Po mnenju tega originalnega angleškega zdravnika bi morala vsaka oseba, ki tehta več nego 135 funtov, plačati pri teži do 200 funtov 12 in pol šilinga na leto, do 250 funtov 25 šilingov in nad to težo za vsak funt 7 in pol šilinga. Na Švedskem v resnici pobirajo v nekem mestu od meščanov, ki tehtajo nad določeno težo, obuten davak.

Božične znamke - proti jetiki.

Tekom tekočega meseca se prodajajo po vseh Združenih državah takozvani Christmas Seals — božične znamke v vrednosti enega centa. Rabi se lahko kot prilepek na božična pisma. — Vsakdo je gotovo že videl te znamke, na katerih se pod sliko Miklavža objemata dva otroka ter se nahaja poleg dvostroki — Rdeči križ. Mnogo ljudi je dobilo kupček teh znamk celo po pošti v nakup. Naj se nihče ne obotavlja, kupiti te znamke, kajti malokdaj gre cent v tako dobro svrhu, kot oni, ki se izda za nakup božičnih znamk; ta cent prispeva k boju proti največjemu sovražniku in morilu človeštva — proti tuberkulozi.

Dvostroki rdeči križ je znak ameriške organizacije, ki uspešno vodi boj proti tuberkulozi. — Sredstva tega društva izvirajo iz izkupička teh božičnih znamk.

Gre že šestnajsto leto, kar ta velezaslužena organizacija vodi potom centrale, državnih in lokalnih podružnic kampanjo, ki stremi za tem, da se razpasovanje tuberkuloze omeji in se končno popolnoma odpravi. Tekom te dobe organizacija neumorno po- učuje širše občinstvo o zdravstvu in ustanavlja ali pospejuje ustanovitve bolnišnic, sanatorijev, klinik itd., za jetične ljudi. Vsakdo se lahko obrne na njen lokalni urad, kjer dobi brezplačen nasvet in pomoč. Kar je ta organizacija začela delovati, se je razmerno število smrti vsled tuberkuloze skrčilo na polovico.

NAZNANILO IN VABILO.

Forest City, Pa.

Slovensko pevsko in izobraževalno društvo "Zvon" vlnjudo vabi vse Slovence in Slovenke na VESELICO, katero priredi v soto- leto pred Nvim letom to je dne 30. decembra. Začetek ob 8. uri. Vstopnina za moške 50¢; ženske so preste vstopnine. Ker je pevsko društvo "Zvon" še vselej z veseljem šlo vsem rojakom na roko v okolici Forest City, zato si upamo pričakovati obilne udeležbe. Za lesaželjne bo igrala izvrstna godba, za dobro postrežbo pa bo skrbel odbor. Nasvidenje!

A. Kužnik, tajnik.

(27-29-12)

VABILO

na plesno in zabavno veselico, katero priredi društvo sv. Alojzija MAUSER, ki mi je pisal zadajč leta 1920 iz Pueblu, Colo. Kšev: ga radi zapuščine tukaj doma. Naj se oglasi, ali pa če kdo ve zanj, da ga o tem obvesti. — Roza Jaki, St. Rupert štev. 31, Slovenia, Jugoslavia.

(27-28-12)

Išem svojega brata ALOJZJA

MAUSER, ki mi je pisal zadajč leta 1920 iz Pueblu, Colo. Kšev: ga radi zapuščine tukaj doma. Naj se oglasi, ali pa če kdo ve zanj, da ga o tem obvesti. — Roza Jaki, St. Rupert štev. 31, Slovenia, Jugoslavia.

(27-28-12)

MOŠKI! Začistite se

Proti nalezljiv

SANTAL MIDY

Nabavite si najboljšo zdravilo

PREPARAT ZA MOŠKE

Velika tuba 25c. Kit (4) 11

V lekarnah ali

San-Ykit Dept. B

92 Westmen St. New York

Pišite za okrajšico.

Knjiga za dolge zimske večere.

Slovensko-Amerikanski

KOLEDAR za leto 1923

192 strani povesti, poučnih člankov in razprav, pesmi, slik, šale in raznoterosti.

Cena samo 40 centov.

Naročite ga že danes.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

62 Cortlandt St., New York

Dobro se tudi pri zastopnikih

Glas Naroda.

Kretanje parnikov - Shipping News

28. decembra:

Colombo, Genoa.

29. decembra:

La Savole, Havre; Olympic, Cherbourg.

1. januarja:

Seydlitz, Bremen.

2. januarja:

Berengaria, Cherbourg.

1. januarja:

Manchuria, Cherbourg in Hamburg; Mount Carroll, Hamburg.

5. januarja:

Hannover, Bremen.

6. januarja:

Majestic, Cherbourg; Finland, Cherbourg in Antwerp.

7. januarja:

La Touraine, Havre.

10. januarja:

President Monroe, Cherbourg; Orduna, Cherbourg in Hamburg; Saxonia, Cherbourg in Hamburg.

1. januarja:

Hansa, Hamburg; Argentina, Trst.

13. januarja:

Laplant; Cherbourg

16. januarja:

Rochambeau, Havre.

17. januarja:

President Adams, Cherbourg; Paris, Havre.

18. januarja:

Mongolia, Cherbourg in Hamburg; Tormina, Genoa; Mount Clinton, Hamburg.

20. januarja:

America, Cherbourg in Bremen; Olympia, Cherbourg; Conte Rosso, Genoa.

23. januarja:

Aquitania, Cherbourg; Pittsburg, Cherbourg in Bremen.

24. januarja:

President Van Buren, Cherbourg.

25. januarja:

Minnekaha, Cherbourg in Hamburg; Bayern, Hamburg.

27. januarja:

President Harding, Cherbourg in Bremen; Kroolond, Cherbourg in Antwerp; President Wilson, Trst.

28. januarja:

La Lorraine, Havre.

29. januarja:

Torck, Hamburg.

30. januarja:

Chicago, Havre.

31. januarja:

President Polk, Cherbourg; Orbita, Cherbourg in Hamburg; Antonia, Cherbourg in Hamburg.

2. februarja:

George Washington, Cherbourg in Bremen.

V JUGOSLAVIJO

RED STAR LINE

iz New Yorka v Cherbourg in Antwerpen

Zeeland 30. dec. — Kronland 27. jan.

Laplant 13. jan. — Zeeland 3. febr.

AMERICAN LINE

iz New Yorka v Cherbourg in Hamburg

Manchuria 4. jan. — Mongolia 18. jan.

Minnekaha (3. razred) 25. januarja

Novi prostori tretjega razreda.

WHITE STAR LINE

iz New Yorka v Cherbourg in Southampton

Olympic — 30. dec.; 20. jan.; 10. febr.

Majestic 6. jan.; 10. mar.; 31. mar.

(Največji parnik na svetu.)

Homerik 14. aprila; 5. maja; 26. maj

Dobra hrana. Zaprti prostori. Ugodna

vožnja v Ameriko za vaše prijatelje.

Ogledite se pri krajevnem agentu ali pri

POTNIŠKEM ODELDKU

No. 1 Broadway, New York.

JAVI NAJ SE

ALEXANDER KIZLER doma iz

Sutina (Vukovar), ki se nahaja že

več let v Ameriki, na naslov: Ivan

Mojčin, narednik k. m. m. mesta

Brod na Savi, Jugoslavia.

(26-27-12)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom "Glas

Naroda" v državi Ohio naznanja-

mo, da jih bo obiskal naš potoval-

ni zastopnik

Mr. ANTON SIMČIČ,

kateri je pooblaščen nabirati na-

ročnino za naš list, zatoraj prosi-

mo roj